

Drittijiet fundamentali - Ungerija

I. Qrati Nazzjonali

I.1. Il-Qrati

I.2. Il-Qorti Kostituzzjonali

II. Istituzzjonijiet Nazzjonali tad-Drittijiet tal-Bniedem, Ombudsperson

II.1. Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali

II.2. Korpi speċjalizzati dwar id-drittijiet tal-bniedem

II.2.1. L-Awtorità Nazzjonali Ungeriza għall-Protezzjoni tad-*Data* u l-Libertà tal-Infommazzjoni

II.2.2. L-Awtorità għat-Trattament Indaqs

II.2.3. Il-Bord Indipendenti għall-Ilmenti dwar il-Pulizija

III. Oħrajn

III.1. Is-servizz tal-prosekuzzjoni Ungeriz

III.2. Appoġġ għall-vittmi

III.3. Għajnuna legali

I. Qrati Nazzjonali

I. 1. Il-Qrati

1. Kompiti

Skont il-Liġi Fundamentali tal-Ungerija (il-kostituzzjoni tal-Ungerija), il-qrati huma responsabbli mill-amministrazzjoni tal-ġustizzja. Dan ifisser li jaġġudikaw f'kawżi kriminali u tilwimiet legali privati, jiddeciedu fuq il-legalità tad-deċiżjonijiet amministrattivi u d-digrieti muniċipali u jstabbilixxu jekk awtorità lokali naqsitx milli tissodisfa l-obbligi leġislattivi statutorji tagħha. Il-liġi tista' wkoll tassenna kawżi oħrajn sabiex jiġu deċiżi minn qorti.

Il-prinċipji li jggarantixxu l-indipendenza ġudizzjarja huma stipulati fil-Liġi Fundamentali: l-imħallfin huma soġġetti biss għal-liġi, huma ma jistgħux jingħataw struzzjonijiet dwar l-attivitajiet ta' aġġudikazzjoni tagħhom u jistgħu jitneħħew mill-kariga biss għar-raġunijiet u skont il-proċeduri speċifikati mil-liġi. Huma ma jistgħux ikunu membri ta' partit politiku jew jinvolvu ruħhom f'attivitajiet politiċi.

2. Organizzazzjoni

Fl-Ungerija, il-kompitu tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja jitwettaq mill-Curia (*Kúria*) tal-Ungerija, mill-qrati reġjonali tal-appell, mill-qrati reġjonali, mill-qrati distrettwali u mill-qrati amministrattivi u tax-xogħol.

Ma teżisti ebda relazzjoni ġerarkika bejn id-diversi livelli ġudizzjarji. Il-qrati li huma f'pożizzjoni ogħla fil-ġerarkija ma għandhomx is-setgħa li jaġġu struzzjonijiet lil dawk aktar baxxi fil-ġerarkija. L-imħallfin jaġġu d-deċiżjonijiet tagħhom f'konformità mal-liġi u mal-konvinzzjonijiet morali tagħhom.

Qrati distrettwali (*járásbíróságok*)

Il-biċċa l-kbira tal-kawzi fil-prim'istanza jinstemgħu mill-qrati distrettwali. Fl-Ungerija, l-aġġudikazzjoni bħalissa ssejtni f' 111-il qorti distrettwali. It-terminu Ungeriz għall-qrati distrettwali f' Budapest huwa "*kerületi bíróság*". B'kollox joperaw sitt qrati distrettwali unifikati (*egyesített kerületi bíróság*) fit-23 distrett ta' Budapest. Il-qrati distrettwali huma l-qrati tal-prim'istanza u huma ppreseduti minn president.

Qrati amministrattivi u tax-xogħol

L-Ungerija għandha 20 qorti amministrattivi u tax-xogħol, li, kif jindika isimhom, jittrattaw esklussivament kawzi amministrattivi u tax-xogħol. Il-kompitu primarju tagħhom huwa li jirrevedu d-deċiżjonijiet amministrattivi u li jaġġudikaw f'kawzi li joriġinaw mir-relazzjonijiet tax-xogħol u mir-relazzjonijiet kważi tax-xogħol.

Qrati reġjonali (*törvényszékek*)

Il-qrati reġjonali jaġixxu bħala qrati tal-prim'istanza jew tat-tieni istanza. Kawża tista' tiġi riferuta lil qorti reġjonali permezz ta' wieħed minn żewġ metodi. Metodu wieħed huwa meta sentenza mogħtija f'qorti tal-prim'istanza (fi kliem ieħor, f'qorti distrettwali jew qorti amministrattiva u tax-xogħol) tiġi appellata minn parti interessata. Madankollu, xi kawzi jibdew f'qorti reġjonali, f'liema każ dawn il-qrati jaġixxu bħala qrati tal-prim'istanza. Il-liġijiet proċedurali (il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Att dwar il-Proċedura Kriminali) jiddeterminaw liema kawzi huma kkonċernati, pereżempju fuq il-baži tad-daqs tal-ammont involut fil-kawża, jew jekk hija tikkostitwixx kawża speċjali jew tinvolvi reat kriminali partikolarment serju. Il-qrati reġjonali għandhom bordijiet, gruppi u diviżjonijiet kriminali, ċivili, ekonomiċi u amministrattivi u tax-xogħol li joperaw taħt il-president.

Qrati tal-appell reġjonali (*ítélőtáblák*)

Il-ħames qrati tal-appell reġjonali jirrapprezentaw livell bejn il-qrati reġjonali u l-Curia u kienu nħolqu sabiex inaqqsu l-piż minn fuq il-Qorti Suprema li kien hemm qabel. L-appelli kontra d-deċiżjonijiet tal-qrati reġjonali jiġu aġġudikati mill-qrati tal-appell reġjonali. Il-qrati tal-appell reġjonali huma qrati tat-tielet istanza f'kawzi kriminali, fejn qorti reġjonali kienet il-qorti tat-tieni istanza. Il-qrati tal-appell reġjonali għandhom bordijiet u diviżjonijiet kriminali u ċivili li joperaw taħt president.

Il-Curia tal-Ungerija

Il-Curia tinsab fil-quċċata tal-ġerarkija ġudizzjarja u hija mmexxija mill-President tagħha. L-aktar dmir importanti tagħha huwa li tistabbilixxi prattika ġudizzjarja uniformi u konsistenti. Il-Curia twettaq dan id-dmir billi tagħti dawk li huma magħrufa bħala deċiżjonijiet dwar l-uniformità. Dawn id-deċiżjonijiet jipprovdu gwida f'termini ta' prinċipju u jorbtu lill-qrati.

Il-Curia

- tiddeċiedi fuq l-appelli kontra d-deċiżjonijiet tal-qrati reġjonali jew tal-qrati tal-appell reġjonali f'każijiet speċifikati mil-liġi;
- tivvaluta t-talbiet għal reviżjoni;
- tagħti deċiżjonijiet dwar l-uniformità, li jorbtu lill-qrati;
- twettaq analiżijiet ta' każistika f'kawzi li jkunu ngħalqu u li jkunu saru finali u f'dan il-qafas tinvestiga u teżamina l-każistika tal-qrati;
- tippubblika d-deċiżjonijiet tal-qrati dwar il-prinċipji;
- tiegħu deċiżjonijiet dwar jekk id-digriet municipali humiex f'kunflitt ma' leġiżlazzjoni oħra u jekk għandhomx jiġu annullati;
- tiegħu deċiżjonijiet sabiex issib awtorità lokali li qed tikser l-obbligi leġiżlattivi statutorji tagħha.

Il-Curia għandha bordijiet dwar l-aġġudikazzjoni, id-deċiżjonijiet dwar l-uniformità, l-awtoritajiet lokali u l-ħruġ tal-prinċipji; kif ukoll diviżjonijiet kriminali, ċivili u amministrattivi u tax-xogħol, u gruppi li janalizzaw il-każistika.

L-Uffiċċju Nazzjonali għall-Ġudikatura (*Országos Bírósági Hivatal*) u l-Kunsill Ġudizzjarju Nazzjonali (*Országos Bírói Tanács*)

Il-president tal-Uffiċċju Nazzjonali għall-Ġudikatura ('National Office for the Judiciary' - NOJ) iwettaq kompiti ċentralizzati relatati mal-amministrazzjoni tal-qrati, jeżerċita setgħat maniġerjali skont il-kapitolu dwar il-qrati tal-Att dwar il-Baġit u jissorvelja l-attivitajiet amministrattivi tal-presidenti tal-qrati tal-appell reġjonali u tal-qrati reġjonali. Il-Kunsill Ġudizzjarju Nazzjonali ('National Judicial Council' - NJC), korp indipendenti elett minn imħallfin u magħmul esklussivament minn imħallfin, huwa l-bord superviżorju għall-amministrazzjoni ċentralizzata tal-qrati. Minbarra l-kompiti superviżorji tiegħu, l-NJC huwa involut ukoll fl-amministrazzjoni tal-qrati.

3. Dettalji ta' kuntatt

Országos Bírósági Hivatal
Indirizz: 1055 Budapest, Szalay u. 16.
Indirizz postali: 1363 Budapest Pf.: 24.

Telefon: +36 (1) 354 41 00
Fax: +36 (1) 312-4453

Posta elettronika: [✉ obh@obh.birosag.hu](mailto:obh@obh.birosag.hu)
[✉ Is-sit web tal-qrati](#)

I.2. Il-Qorti Kostituzzjonali

1. Kompiti

Il-Qorti Kostituzzjonali (*Alkotmánybíróság*) hija l-korp ewlieni għall-protezzjoni tal-Liġi Fundamentali. Id-dmirijiet tagħha jikkonsistu fil-protezzjoni tal-istat tad-dritt demokratiku, tal-ordni kostituzzjonali u tad-drittijiet garantiti mil-Liġi Fundamentali, fil-ħarsien tal-konsistenza interna tal-ordinament ġuridiku u fl-infurzar tal-prinċipju tal-qsim tal-poteri.

Il-Qorti Kostituzzjonali nholqot mill-Assemblea Nazzjonali fl-1989. Il-Liġi Fundamentali tistabbilixxi r-regoli fundamentali li jikkonċernaw id-dmirijiet u r-raġuni għall-eżistenza tal-Qorti Kostituzzjonali, filwaqt li l-punti ewlenin tar-regoli organizzazzjonali u proċedurali jinsabu fl-Att dwar il-Qorti Kostituzzjonali. Ir-regoli dettaljati dwar il-proċeduri tal-Qorti Kostituzzjonali huma stipulati fir-Regoli ta' Proċedura.

2. Organizzazzjoni

Il-Qorti Kostituzzjonali hija entità magħmula minn ħmistax-il membru. Il-membri tagħha jiġu eletti mill-Assemblea Nazzjonali permezz ta' maġġoranza ta' żewġ terzi b'mandat għal tnaix-il sena. Sabiex issir imħallef tal-Qorti Kostituzzjonali, persuna għandha tkun avukat akkademiku distint jew ikollha mill-inqas għoxrin sena ta' esperjenza professjonali f'qasam legali. Il-president tal-Qorti Kostituzzjonali jiġi elett mill-Assemblea Nazzjonali minn fost l-imħallfin tal-Qorti Kostituzzjonali għall-mandat tiegħu bħala mħallef fil-Qorti Kostituzzjonali.

Il-Qorti Kostituzzjonali tiltaqa' fil-plenarja, f'bordijiet b'ħames membri jew bħala mħallef uniku. Id-deċiżjonijiet dwar il-kostituzzjonalità tal-liġijiet u kawżi ewlenin oħrajn jittiehdu mill-plenarja.

L-Uffiċċju tal-Qorti jwettaq kompiti organizzattivi, operattivi, amministrattivi u ta' teħid ta' deċiżjonijiet. L-Uffiċċju huwa mmexxi mis-segretarju ġenerali, li jiġi elett mill-plenarja fuq proposta mill-president.

3. Setgħat

Eżami preliminari tal-konformità mal-Liġi Fundamentali

L-inizjatur ta' liġi, il-Gvern jew il-President tal-Assemblea Nazzjonali jista' jitlob lill-Assemblea Nazzjonali sabiex tissottometti liġi adottata lill-Qorti Kostituzzjonali għal reviżjoni kostituzzjonali sabiex tkun tista' teżamina l-konformità tagħha mal-Liġi Fundamentali.

Barra minn hekk, il-President tar-Repubblika huwa obligat li jissottometti liġi adottata mill-parlament lill-Qorti Kostituzzjonali minflok jiffirmaha, jekk huwa jqis li hija jew kwalunkwe mid-dispożizzjonijiet tagħha jmorru kontra l-Liġi Fundamentali, sabiex il-Qorti tkun tista' teżamina jekk hijiex f'konformità mal-Liġi Fundamentali. Jekk il-Qorti Kostituzzjonali tistabbilixxi li l-liġi eżaminata tmur kontra l-Liġi Fundamentali, il-liġi ma tkunx tista' tiġi ppromulgata.

Reviżjoni 'ex post' tal-konformità mal-Liġi Fundamentali (il-proċedura tar-reviżjoni 'ex post')

Din il-proċedura, li ġiet introdotta fl-2012, tista' tinbeda mill-Gvern, minn kwart tal-Membri tal-Parlament, mill-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali, mill-President tal-Curia jew mill-Prosekutur Ġenerali.

Il-Qorti Kostituzzjonali tannulla kwalunkwe dispożizzjoni kkontestata li hija ssib li tmur kontra l-Liġi Fundamentali skont din il-proċedura.

Il-bidu ta' proċedura ta' reviżjoni individwali minn imħallef

Imħallef li, meta jisma' kawża, iqis li l-liġi li trid tiġi applikata tmur kontra l-Liġi Fundamentali, għandu jitlob lill-Qorti Kostituzzjonali sabiex teżamina u tissospendi l-proċedimenti. F'kawża mibdija minn imħallef, il-Qorti Kostituzzjonali tista' tiddeċiedi li l-liġi jew id-dispożizzjoni legali tmur kontra l-Liġi Fundamentali u tiddikjaraha inapplikabbli f'kawża speċifika jew saħansitra b'mod ġenerali.

Ilmenti kostituzzjonali

Ilment kostituzzjonali huwa wiehed mill-aktar għodod importanti għall-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali. Huwa jista' jintuza primarjament meta d-drittijiet fundamentali tal-ilmentatur previsti mil-Liġi Fundamentali jkunu nkisru waqt li tkun ingħatat sentenza tal-qorti. Tali ksur jista' jsejtn matul il-proċeduri tal-qorti relatati mal-kawża meta tiġi applikata liġi li tmur kontra l-Liġi Fundamentali, jew jekk tingħata deċiżjoni fuq il-merti tal-kawża nnifisha jew kwalunkwe deċiżjoni oħra li tikkonkludi li l-proċeduri tal-qorti jmorru kontra l-Liġi Fundamentali. Jista' jiġi pprezentat ilment kostituzzjonali b'mod eċċezzjonali jekk id-drittijiet fundamentali tal-ilmentatur ikunu nkisru direttament f'kawża mingħajr deċiżjoni tal-qorti. Il-Qorti Kostituzzjonali mbagħad tannulla kwalunkwe liġi jew sentenza li hija ssib li tmur kontra l-Liġi Fundamentali.

Eżami tal-kunflitti ma' ftehimiet internazzjonali

Skont l-Att dwar il-Qorti Kostituzzjonali, liġi Ungeriza tista' tiġi eżaminata għall-konformità ma' ftehim internazzjonali. Il-proċedura tista' tinbeda minn kuart tal-Membri tal-Parlament, mill-Gvern, mill-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali, mill-President tal-Curia, mill-Prosekutur Ġenerali jew minn imħallef fir-rigward tal-liġi li trid tiġi applikata f'kawża.

Il-Qorti Kostituzzjonali tista' tannulla kompletament jew parzjalment kwalunkwe liġi li hija ssib li hija f'kunflitt ma' ftehim internazzjonali u titlob lill-leġiżlatura tiegħu l-miżuri neċessarji sabiex issolvi l-kunflitt qabel skadenza stabbilita.

Setgħat addizzjonali

Il-Qorti Kostituzzjonali tinterpreta d-dispożizzjonijiet tal-Liġi Fundamentali dwar kwalunkwe kwistjoni kostituzzjonali speċifika fuq proposta mill-Assemblea Nazzjonali jew mill-kumitat permanenti tagħha, mill-President tar-Repubblika jew mill-Gvern, jekk tali interpretazzjoni tista' tkun derivata direttament mil-Liġi Fundamentali.

Kulhadd jista' jipprezenta proposta lill-Qorti Kostituzzjonali sabiex tirrevedi deċiżjoni meħuda mill-Assemblea Nazzjonali li ssejjaħ referendum jew li tirrifjuta li ssejjaħ referendum mandatorju.

L-Assemblea Nazzjonali tista' xxolji l-korp ta' rappreżentanti ta' awtorità lokali jew gvern awtonomu ta' minoranza jekk issib li dan ikun qed jopera b'mod li jmur kontra l-Liġi Fundamentali. Qabel dan, il-Qorti Kostituzzjonali tagħti l-opinjoni tagħha dwar il-każ fuq l-inizjattiva tal-Gvern.

Il-Qorti Kostituzzjonali tmexxi l-proċedura għat-tneħħija tal-President tar-Repubblika mill-kariga tiegħu fuq proposta mill-Assemblea Nazzjonali.

Il-Qorti Kostituzzjonali tista' tiddeċiedi fuq kwistjonijiet ta' kunflitti tas-setgħat bejn korpi tal-Istat u bejn korpi tal-Istat u tal-gvern lokali.

Il-Qorti Kostituzzjonali tista' tistabbilixxi *ex officio* li miżura tmur kontra l-Liġi Fundamentali minħabba omissjoni leġiżlattiva, f'liema każ hija titlob lill-korp responsabbli għall-ommissjoni sabiex jikkoreġiha.

4. Dettalji ta' kuntatt

Indirizz: 1015 Budapest, Donáti u. 35–45.

Indirizz postali: 1535 Budapest, Pf. 773.

Telefon: +36 (1) 488 31 00

[Is-sit web tal-Qorti Kostituzzjonali](#)

[Il-paġna ta' Facebook](#)

II. Istituzzjonijiet Nazzjonali tad-Drittijiet tal-Bniedem, Ombudsperson

II.1. Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali (*Az Alapvető Jogok Biztosa*) (Istituzzjoni Nazzjonali għad-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti)

1. Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali

F'konformità mal-Liġi Fundamentali tal-Ungerija, l-Assemblea Nazzjonali adottat ukoll l-Att dwar il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali, billi ħolqot sistema uniformi u ġdida tal-ombudsman.

Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali huwa responsabbli biss lejn il-Parlament. L-Ombudsperson jiehu azzjoni indipendenti matul il-proċedura tiegħu bbażata esklussivament fuq il-Liġi Fundamentali u liġijiet oħrajn. L-Ombudsperson jiġi elett minn żewġ terzi tal-voti tar-rappreżentanti tal-Assemblea Nazzjonali fuq proposta mill-President tar-Repubblika għal sitt snin u jirrapporta kull sena dwar il-ħidma tagħhom lill-Assemblea Nazzjonali.

Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali huwa eliġibbli li jiġi rielett darba. Skont l-Att dwar il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali, żewġ viċijiet jaħdmu flimkien mal-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali: il-Viċi Kummissarju responsabbli għall-protezzjoni tal-interessi tal-ġenerazzjonijiet futuri u l-Viċi Kummissarju responsabbli għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-minoranzi etniċi li jgħixu fl-Ungerija. Il-Kummissarju elett mill-Assemblea Nazzjonali jipproponi l-viċijiet, li jiġu eletti wkoll mill-Assemblea Nazzjonali.

2. Proċedura u azzjoni

Il-kompitu primarju tal-Ombudsperson huwa li jinvestiga abbużi relatati mad-drittijiet fundamentali u li jniedi miżuri ġenerali jew speċifiċi biex jirrimedjawnhom.

Fi hdan il-limiti stabbiliti mil-liġi li tirregola s-setgħat tagħhom, l-Ombudsperson jagħzel l-azzjoni meqjusa bħala xierqa, li tista' tkun:

- rakkomandazzjoni sabiex jiġi rrimedjat l-abbuż relatat mad-drittijiet fundamentali indirizzata lill-korp superviżorju li jissorvelja l-korp li kkawża l-abbuż,
- rimedju għall-abbuż mibdi mal-kap tal-entità kkoncernata,
- proposta għall-proċedura tal-Qorti Kostituzzjonali,
- bidu ta' revizjoni mill-Curia tal-kompatibbiltà ta' digriet municijali ma' leġislazzjoni oħra,
- permezz tal-Prosekutur Ġenerali, bidu ta' azzjoni li trid tittieħed mis-servizz tal-prosekuzzjoni,
- bidu ta' proċedura sabiex persuna tinzamm responsabbli quddiem l-entità kompetenti, jekk l-Ombudsman isir jaf b'suspett raġonevoli ta' reat minuri jew reat dixiplinarju li jkun ġie kkommiss; jekk ir-reat ikun wieħed kriminali, il-proċedura għandha tinbeda,
- proposta għall-emendar, it-tfassir jew il-pubblikazzjoni ta' leġislazzjoni jew strument legali ta' amministrazzjoni tal-Istat minn entità awtorizzata biex tillegiżla jew toħroġ strumenti legali ta' amministrazzjoni tal-Istat,
- bħala miżura finali, is-sottomissjoni ta' kawża lill-Assemblea Nazzjonali bħala parti mir-rapport annwali.

Kwalunkwe persuna li tqis li l-atti jew l-ommissjonijiet ta' awtorità kisru d-drittijiet fundamentali tagħha, jew inkella jheddu direttament li jagħmlu dan, tista' tapplika mal-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali, diment li l-persuna tkun eżawriet il-possibiltajiet kollha disponibbli għal rimedji amministrattivi – minbarra kwalunkwe revizjoni ġudizzjarja ta' deċiżjonijiet amministrattivi – jew ma jkollha ebda rimedju disponibbli.

Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali u l-Viċi Kummissarji jimmonitorjaw l-infurzar tad-drittijiet ta' minoranzi etniċi li jgħixu fl-Ungerija u l-interessi tal-ġenerazzjonijiet futuri.

Il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali ma jistax jeżamina l-attivitajiet tal-Assemblea Nazzjonali, tal-President tar-Repubblika, tal-Qorti Kostituzzjonali, tal-Uffiċċju tal-Awditjar Statali tal-Ungerija jew tas-servizz tal-prosekuzzjoni, bl-eċċezzjoni tal-korp investigattiv tas-servizz tal-prosekuzzjoni.

Il-Kummissarju ma jistax jieħu azzjoni, jekk

- tkun għaddiet aktar minn sena minn meta tkun ġiet ippubblikata d-deċiżjoni amministrattiva finali fil-każ li jkun sar ilment dwaru,
- il-proċedura tkun bdiet qabel it-23 ta' Ottubru 1989,
- ikunu tressqu proċeduri tal-qorti sabiex tiġi riveduta d-deċiżjoni amministrattiva jew jekk tkun diġà ngħatat deċiżjoni ġudizzjarja finali,
- il-persuna li tipprezenta s-sottomissjoni ma tkunx iddivulgat l-identità tagħha u l-investigazzjoni ma tkunx tista' titmexxa mingħajr din l-informazzjoni.

Hadd ma jista' jkun iddiskriminat talli jkun irrikorra għall-assistenza tal-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali.

Mezzi għas-sottomissjoni ta' lment:

- b'mod elettroniku: bl-użu tal-entrata "*Ügyet szeretnék indítani*" (Nixtieq nibda kawża) fuq il-menu tas-sit web www.ajbh.hu, jew bl-għajnuna tal-"*Intelligens űrlap*" (Formola intelliġenti) li tinstab fuq is-sit web.
- permezz tal-posta elettronika: panasz@ajbh.hu
- personalment fl-Uffiċċju tal-Ilmenti tal-Uffiċċju tal-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali (Budapest V. ker., Nádor u. 22.), billi tagħmel appuntament

- bil-posta: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (Uffiċċju tal-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali) 1387 Budapest Pf. 40.

Is-sottomissjoni u l-proċedura mmexxija mill-Kummissarju huma mingħajr ħlas. Kopja tad-dokumenti ġġenerati sa issa fil-kawża u d-dokumenti neċessarji għall-valutazzjoni tagħha għandhom jiġu meħmuża mas-sottomissjoni.

3. Divulgazzjonijiet ta' interess pubbliku

Skont l-Att dwar l-ilmenti u d-divulgazzjonijiet ta' interess pubbliku, mill-1 ta' Jannar 2014, id-divulgazzjonijiet ta' interess pubbliku jistgħu jsiru wkoll permezz ta' sistema elettronika protetta mħaddma mill-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali. Id-divulgazzjonijiet ta' interess pubbliku jiġbdu l-attenzjoni għaċ-ċirkostanzi li r-rimedju jew l-eliminazzjoni tagħhom jaqdu l-interessi tal-komunità jew tas-soċjetà b'mod ġenerali. Divulgazzjoni ta' interess pubbliku tista' tinkludi wkoll rakkomandazzjoni.

Metodi għas-sottomissjoni ta' divulgazzjonijiet ta' interess pubbliku:

- b'mod elettroniku permezz tas-sistema elettronika protetta (<https://www.ajbh.hu/kozerdeku-bejelentes-benyujtasa>) jew
- personalment fl-Uffiċċju tal-Ilmenti tal-Uffiċċju tal-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali (Budapest V. ker., Nádor u. 22.), billi tagħmel appuntament.

4. Mekkanizmu Nazzjonali ta' Prevenzjoni tal-OPCAT

Mill-1 ta' Jannar 2015, il-Kummissarju għad-Drittijiet Fundamentali kien qed jaġixxi, personalment jew permezz tal-persunal tiegħu, bħala l-mekkanizmu nazzjonali ta' prevenzjoni fl-Ungerija tal-Protokoll Fakultattiv għall-Konvenzjoni Kontra t-Tortura (OPCAT) tan-Nazzjonijiet Uniti kontra t-tortura u trattament u pieni inumani jew degradanti. Il-kompiti tal-mekkanizmu nazzjonali ta' prevenzjoni jinvolvu li:

- jispezzjona l-postijiet ta' detenzjoni għall-finijiet ta' prevenzjoni u wara li jircievi rapporti
 - jintervista lid-detenuti
 - jistudja d-dokumentazzjoni
- jibgħat rispons
- jikkonsulta mal-awtoritajiet
- jifformula rakkomandazzjonijiet
- iħejji rapporti

5. Dettalji ta' kuntatt

Indirizz: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Indirizz postali: 1387 Budapest Pf. 40.

Telefon: (+36-1) 475-7100

Fax: (+36-1) 269-1615

Posta elettronika: ✉ panasz@ajbh.hu

Sit web: 🌐 <http://www.ajbh.hu/hu>

II.2. Korpi speċjalizzati dwar id-drittijiet tal-bniedem

II.2.1. L-Awtorità Nazzjonali Ungeriza għall-Protezzjoni tad-Data u l-Libertà tal-Infommazzjoni

1. Kompiti u organizzazzjoni

Id-dritt għall-protezzjoni tad-*data* personali u d-dritt għad-divulgazzjoni ta' informazzjoni ta' interess pubbliku huma drittijiet kostituzzjonali fundamentali: L-Artikolu VI tal-Liġi Fundamentali tal-Ungerija jgħid li:

(1) Kull persuna għandu jkollha d-dritt għar-rispett tal-ħajja privata u tal-familja tagħha, ta' darha, tal-komunikazzjonijiet u tar-reputazzjoni tagħha.

(2) Kull persuna għandu jkollha d-dritt għall-protezzjoni tad-*data* personali tagħha, kif ukoll li jkollha aċċess għal informazzjoni ta' interess pubbliku u xxerridha.

(3) Awtorità indipendenti maħluqa permezz ta' att kardinali għandha tissorvelja l-infurzar tad-dritt għall-protezzjoni tad-*data* personali u tad-dritt tal-aċċess għal *data* ta' interess pubbliku.

L-Awtorità Nazzjonali Ungeriza għall-Protezzjoni tad-Data u l-Libertà tal-Infommazzjoni (*Nemzeti Adatvédelmi és Információs Szabadság Hatóság* - NAIH) issostitwixxiet l-ombudsman għall-protezzjoni tad-*data* li kien fil-kariga bejn l-1995 u l-2011. L-NAIH ilha mill-1 ta' Jannar 2012 tgħin sabiex tiggarrantixxi d-drittijiet tal-infommazzjoni permezz ta' mezzi regolatorji addizzjonali (pereżempju billi timponi multi għal ksur tal-privatezza tad-*data*).

Is-sustanza ta' dawn id-drittijiet, l-obbligi tal-kontrolluri tad-*data* u l-organizzazzjoni u l-proċeduri tal-NAIH huma stipulati fl-Att dwar l-Infommazzjoni (Att CXII tal-2011 dwar id-dritt għall-privatezza tal-infommazzjoni u l-libertà tal-infommazzjoni), iżda r-rekwiżiti dettaljati tal-proċeduri speċifiċi tal-ipproċessar tad-*data* jinsabu fl-eleġizzazzjoni rilevanti oħra (bħall-Att dwar il-Pulizija u l-Att dwar l-Edukazzjoni Pubblika). Skont it-Taqsima 1 tal-Att dwar l-Infommazzjoni, il-liġi għandha l-għan li tiproteġi l-isferi privati tal-persuni fiżiċi u li tiżgura t-trasparenza tal-affarijiet pubbliċi.

L-NAIH hija entità indipendenti u awtonoma tal-gvern, bil-president tagħha jinħatar għal disa' snin mill-President tar-Repubblika fuq proposta mill-Prim Ministru u bl-istruttura organizzazzjonali tagħha magħmula minn dipartimenti.

2. Setgħat

Il-kompitu ewlieni tal-NAIH huwa li tmexxi investigazzjonijiet f'materji ta' protezzjoni tad-*data* u libertà tal-infommazzjoni abbażi ta' rapporti u lmenti (sottomessi online, bil-miktub jew personalment) u li tmexxi proċedimenti amministrattivi 'ex officio' għall-protezzjoni tad-*data* (jekk il-ksur suspettat ikun jikkonċerna ħafna nies jew jista' jikkawża ħsara konsiderevoli għall-interessi jew dannu konsiderevoli).

Barra minn hekk, l-Awtorità tista' tmexxi proċedimenti amministrattivi 'ex officio' għall-kontroll ta' *data* klassifikata, tirreferi l-każijiet ta' ksur relatati ma' infommazzjoni ta' interess pubbliku jew infommazzjoni li hija pubblika għal raġunijiet ta' interess pubbliku lil qorti u tintervjeni f'azzjonijiet fil-qorti. Hija żżomm ukoll reġistru tal-protezzjoni tad-*data*.

Is-setgħat tal-Awtorità jinkludu wkoll li tagħti opinjonijiet dwar il-leġizzazzjoni rilevanti, li tirrappreżenta lill-Ungerija fuq bordijiet komuni tal-UE dwar il-protezzjoni tad-*data* u li tmexxi verifiki tal-protezzjoni tad-*data* – għal flas – fuq talba tal-kontrollur.

3. Detallji ta' kuntatt

Indirizz: 1125 Budapest Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.

Indirizz postali: 1530 Budapest, Pf.: 5.

Telefon: (+36-1) 391-1400

Posta elettronika: [✉ ugyfelszolgalat@naih.hu](mailto:ugyfelszolgalat@naih.hu)

Sit web: [✉ http://www.naih.hu/](http://www.naih.hu/)

II.2.2. L-Awtorità għat-Trattament Indaqs

1. Kompiti u organizzazzjoni

Skont l-Att dwar it-trattament indaqs u l-promozzjoni ta' opportunitajiet indaqs, l-infurzar tar-rekwiżit tat-trattament indaqs fl-Ungerija huwa ssoveljat mill-Awtorità għat-Trattament Indaqs (*Egyenlő Bánásmód Hatóság*), b'kompetenza fuq it-territorju kollu tal-pajjiż. L-Awtorità hija entità awtonoma tal-gvern, indipendenti u soġġetta biss għal-liġi. Hija ma tistax tkun marbuta bi struzzjonijiet u twestaq il-kompiti tagħha separatament minn korpi oħrajn u ħielsa minn influwenza indebita. Il-kompiti jistgħu jiġu ddelegati biss lill-Awtorità bil-liġi. L-Awtorità hija mmexxija minn president maħtur għal disa' snin mill-President tar-Repubblika fuq proposta mill-Prim Ministru.

Il-kompitu primarju u l-attività prinċipali tal-Awtorità huma li tinvestiga l-ilmenti u r-rapporti li tirċievi dwar materji ta' diskriminazzjoni. Il-ħidma tal-Awtorità hija assistita minn netwerk ta' uffiċjali klerikali dwar it-trattament indaqs li jipprovdu kopertura nazzjonali.

Skont l-Att, il-ksur tar-rekwiżit ta' trattament indaqs (diskriminazzjoni) jfisser diskriminazzjoni kontra persuna abbażi ta' karatteristika protetta reali jew perċepita.

Il-karatteristiċi protetti taħt l-Att huma:

1. il-ġeneru
2. ir-razza
3. il-kulur tal-ġilda
4. in-nazzjonalità
5. l-affiljazzjoni nazzjonali

6. il-lingwa nativa
7. diżabbiltà
8. l-istat tas-saħħa
9. it-twemmin reliġjuż jew filosofiku
10. opinjoni politika jew oħra
11. l-istatus tal-familja
12. il-maternità (tqala) jew il-paternità
13. l-orjentazzjoni sesswali
14. l-identità tal-generu
15. l-età
16. l-oriġini soċjali
17. il-proprjetà
18. in-natura part-time jew id-durata fissa tar-relazzjoni tax-xogħol jew tar-relazzjoni kważi tax-xogħol tiegħu jew tagħha
19. is-sħubija ta' assoċjazzjoni għar-rappreżentanza tal-interessi
20. status, aspett jew karatteristika oħrajn

Fil-kategorija 'status ieħor', l-aspetti u l-karatteristiċi mhux elenkati fl-Att, iżda li huma ta' natura simili, jistgħu jitqiesu bħala karatteristiċi protetti skont l-interpretazzjoni tal-liġi mill-Awtorità.

L-Awtorità tinvestiga l-ksur li jaffettwa lil persuni u gruppi li l-karatteristiċi protetti tagħhom huma definiti b'mod wiesa' ħafna skont l-Att. Tipikament, hija taġixxi fuq talba tal-persuna jew persuni li sofrew id-diskriminazzjoni, iżda huwa possibbli għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jew għall-assoċjazzjonijiet rappreżentattivi li jibdew proċedura quddiem l-Awtorità fejn ikun seħħ ksur jew ikun hemm theddida ta' ksur li jaffettwa lil grupp b'karatteristiċi protetti. L-Awtorità tista' taġixxi 'ex officio' kontra l-Istat Ungeriz, il-gvernijiet lokali u l-gvernijiet awtonomi ta' minoranza, il-korpi tagħhom, l-organizzazzjonijiet li jaġixxu fil-kapaċità ta' awtoritajiet pubbliċi, il-Forzi tad-Difiża Ungerizi u l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi. L-aktar oqsma tipiċi għall-investigazzjonijiet tal-Awtorità huma l-impjeggi, is-sigurtà soċjali, il-kura tas-saħħa, l-akkomodazzjoni, l-edukazzjoni u l-provvista ta' oġġetti u servizzi.

2. Setgħat

L-Awtorità twettaq l-investigazzjonijiet tagħha fil-qafas tal-proċedimenti amministrattivi. Ir-regoli speċjali ta' evidenza huma applikabbli matul il-proċedimenti. Il-vittma (ir-rikorrent/i) għandha turi li hija għet żvantaġġata u li fil-ħin tal-ksur fil-fatt kellha – jew kienet preżunta mit-trasgressur li għandha – karatteristika protetta definita mil-liġi. Jekk ir-rikorrent ikun issodisfa l-obbligu li jipproduċi dawn il-provi, il-parti l-oħra (il-parti soġġetta għall-proċedimenti) għandha tipprova li ċ-ċirkostanzi appoġġjati mill-provi prodotti mill-vittma ma seħħewx jew li hija kienet konformi mar-rekwiżit ta' trattament indaqs jew li ma kinitx obbligata li tikkonforma miegħu fir-relazzjoni legali partikolari.

L-Awtorità dejjem tagħmel ħilitha biex tilhaq ftehim bejn il-partijiet qabel tagħti d-deċiżjoni tagħha u, jekk dan jirnexxi, tapprova l-ftehim. Jekk il-partijiet ma jilħqu ebda ftehim, l-Awtorità tagħti deċiżjoni fuq il-merti tal-każ abbażi tal-investigazzjoni li tkun mexxiet. Jekk l-Awtorità tistabbilixxi li r-rekwiżit ta' trattament indaqs inkiser, bħala piena, hija tista' tordna l-eliminazzjoni taċ-ċirkostanzi illegali, tipprojbixxi l-imġiba illegali fil-gejjieni, tordna d-divulgazzjoni pubblika tad-deċiżjoni finali tagħha li tistabbilixxi l-ksur, timponi multa li tvarja minn HUF 50 000 sa HUF 6 miljun u tapplika l-konsegwenzi legali ulterjuri definiti f'leġiżlazzjoni speċjali. Id-deċiżjoni tal-Awtorità ma tistax tiġi appellata b'mezzi amministrattivi, iżda tista' tiġi riveduta mill-Qorti Amministrattiva u tax-Xogħol f'litigazzjoni amministrattiva.

L-Awtorità għandha għadd ta' kompiti oħrajn definiti mil-liġi minbarra li tinvestiga każijiet speċifiċi ta' diskriminazzjoni. Pereżempju, dawn jinkludu li tipprovdi informazzjoni u assistenza lil dawk ikkonċernati sabiex ikunu jistgħu jieħdu azzjoni kontra l-ksur tat-trattament indaqs, toħroġ opinjonijiet dwar l-abbozz ta' leġiżlazzjoni dwar it-trattament indaqs, tipproponi leġiżlazzjoni dwar it-trattament indaqs, tipprovdi lill-pubbliku u lill-Assemblea Nazzjonali b'informazzjoni dwar l-istat tal-infurzar tat-trattament indaqs, tikkooopera mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, eċċ.

L-Awtorità hija membru tan-Netzwerk Ewropew ta' Korpi tal-Ugwaljanza (Equinet), li jgħaqqad aktar minn 40 organizzazzjoni membri minn 33 pajjiż Ewropew li joperaw bħala korpi nazzjonali għat-trattament indaqs fil-pajjiżi tagħhom stess. Il-membri tal-persunal tal-Awtorità jieħdu sehem fil-ħidma tal-gruppi ta' ħidma tematiċi tal-Equinet, kif ukoll f'sessjonijiet ta' taħriġ u seminars organizzati diversi drabi fis-sena sabiex iżommu ruħhom aġġornati mal-aktar kisbiet riċenti fl-iżvilupp internazzjonali tal-

legiżlazzjoni dwar it-trattament indaqs u jiskambjaw l-esperjenzi tagħhom mar-rappreżentanti ta' organizzazzjonijiet Ewropej li jwettqu kompiti simili għal dawk tal-Awtorità.

L-Awtorità tipparteċipa regolarment f'avvenimenti u proġetti tematiċi tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) u tal-Kummissjoni Ewropea kontra r-Razziżmu u l-Intolleranza (ECRI) tal-Kunsill tal-Ewropa bħala parti mir-relazzjonijiet internazzjonali tagħha.

Informazzjoni dettaljata dwar l-Awtorità hija disponibbli fuq is-sit web tagħha.

3. Dettalji ta' kuntatt

Sede: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B

Numru tat-telefon: (+36-1) 795-2975

Numru tal-fax: (+36-1) 795-0760

Sit web: <http://www.egyenlobanasmod.hu/>

II.2.3. Il-Bord Indipendenti għall-Ilmenti dwar il-Pulizija

1. Kompiti u organizzazzjoni

FI-2008, l-Assemblea Nazzjonali ddecidiet li tistabbilixxi l-Bord Indipendenti għall-Ilmenti dwar il-Pulizija (*Független Rendészeti Panasztésület*) bl-iskop li tohloq istituzzjoni speċjali għall-ilmenti kontra l-proċeduri tal-pulizija. L-istituzzjoni hija magħmula minn membri eletti mill-Assemblea Nazzjonali għal perjodu ta' sitt snin. Il-membri għandhom diploma fil-liġi, ma huma marbutin li jiehdu struzzjonijiet mingħand hadd u r-raġunijiet għar-regoli ta' proċedura tagħhom huma stipulati fil-liġi.

Il-kuntest legali tal-hidma tal-Bord huwa primarjament irregolat mill-Att dwar il-Pulizija. L-iskop tal-Bord huwa li jinvestiga l-proċeduri tal-ilmenti fi hdan il-mandat tal-Pulizija, iżda indipendentement mir-relazzjonijiet ġerarkiċi, mill-perspettiva tal-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali. B'hekk, l-operazzjonijiet tal-Pulizija jiġu riveduti mill-Bord abbażi tal-ilmenti speċifiċi f'każijiet individwali u, mhux b'mod ġenerali, fl-astratt.

2. Setgħat u proċedura

Min jista' jressaq ilment, meta u kif?

Ilment jista' jittressaq minn kwalunkwe persuna, irrispettivament min-nazzjonalità tagħha:

- min kien is-sugġett ta' miżura tal-pulizija jew min huwa affettwat minn miżura tal-pulizija
- jew għal min il-pulizija naqset milli tiegħu l-azzjoni meħtieġa
- jew min kien soġġett għal miżuri koerċittivi mill-pulizija u, b'konsegwenza ta' dan, iħoss li d-drittijiet fundamentali tiegħu kienu ristretti jew li nkisrulu d-drittijiet tal-bniedem.

L-ilment jista' jiġi ppreżentat personalment, bi prokura jew permezz tar-rappreżentant legali tal-persuna (fil-każ ta' minuri jew persuna li ma għandhiex kapaċità, permezz tar-rappreżentant legali tagħha). Dan għandu jsir fi żmien 20 jum mill-miżura, min-nuqqas ta' azzjoni jew mill-miżura koerċittiva tal-pulizija jew, jekk l-ilmentatur isir konxju ta' dan aktar tard, fi żmien 20 jum mid-data meta jkun sar konxju. L-ilment jista' jiġi ppreżentat bil-posta (fl-idea ta' l-ilmentatur għandu jiffirma s-sottomissjoni personalment), b'fax jew bil-posta elettronika permezz tas-sit web tal-Bord, jew personalment matul il-ħinijiet tax-xogħol tal-Bord (wara li jsir appuntament bit-telefon).

Jekk ikun hemm ostakolu oġġettiv li jwaqqaf lill-ilmentatur milli jippreżenta s-sottomissjoni fil-limitu ta' żmien stabbilit, id-dewmien jista' jiġi skużat, jekk l-ilmentatur jipprovdi ġustifikazzjoni għas-sottomissjoni tard (pereżempju, kura fit-tul fl-isptar).

Persuna li qabżet il-limitu ta' żmien ta' 20 jum, iżda li xorta tkun għadha fil-perjodu ta' tletin jum mill-okkorrenza (jew minn meta saret konxja tagħha), tista' tapplika għand il-kap tal-korp tal-pulizija (il-kap tal-pulizija jew il-kummissarju tal-pulizija) fejn l-uffiċjali jkunu applikaw il-miżuri li saru lmenti dwarhom u l-każ ikun għadu jaqsa fil-limitu ta' żmien stabbilit. F'każijiet bħal dawn, huwa l-kap tal-għassa tal-pulizija li jmexxi l-proċedura tal-ilmenti.

X'jeżamina l-Bord?

- ir-reqwiżit li jitwettqu d-dmirijiet u l-istruzzjonijiet tal-pulizija, il-ksur ta' dawn id-dmirijiet u l-istruzzjonijiet jew in-nuqqasijiet ta' twettiq tagħhom (b'mod partikolari: ir-reqwiżit li jittiehdu miżuri, il-proporzjonalità, l-identifikabbiltà, l-obbligu li tingħata assistenza, eċċ.),

- it-teħid ta' miżuri mill-pulizija jew in-nuqqasijiet ta' teħid ta' miżuri mill-pulizija, il-legalità tagħhom (b'mod partikolari: kontrolli tal-identità, eżaminazzjoni tal-ilbies, tal-bagalji u tal-vetturi, arresti, interrogazzjoni, proċeduri tal-pulizija tal-frustieri, miżuri meħuda f'abitazzjonijiet privati, miżuri ta' infurzar tal-liġi tat-traffiku, eċċ.),
- l-użu u l-legalità ta' mezzi koerċittivi (b'mod partikolari: koerċizzjoni fiżika, manetti, aġenti kimiċi, stun guns, lembubi, kontrolli fit-toroq ('road blocks'), l-użu ta' armi tan-nar, l-użu ta' forza ta' grupp, it-tixrid tal-folol, eċċ.)

Il-Bord meta mhuwiex permess li jibda proċedura jew li jmexxi eżami dwar is-sustanza ta' każ?

Billi mhuwiex awtorizzat li jagħmel dan bil-liġi, il-Bord ma għandux is-setgħa u, għalhekk, mhuwiex intitolat li:

- jivvaluta kummenti ġenerali, kummenti li jissuġġerixxu titjib jew kummenti kritiċi, jew inkella divulgazzjonijiet ta' interess pubbliku;
- jinvestiga reati minuri, jew inaqas jew jikkancella kwalunkwe multi amministrattivi imposti;
- jivvaluta l-legalità tal-atti mwettqa matul proċedimenti kriminali;
- jagħti kumpens għad-danni;
- jistabbilixxi r-responsabbiltà kriminali, amministrattiva jew dixiplinarka tal-uffiċjali tal-pulizija li jieħdu azzjoni;
- jirrevedi l-legalità tad-deċiżjonijiet meħuda fi proċedimenti kriminali jew amministrattivi.

Barra minn hekk, jekk att oġġezzjonabbli mill-pulizija jkun seħħ matul proċedimenti oħrajn li jkunu għadhom għaddejnin, pereżempju proċedimenti kriminali jew amministrattivi, l-ilmentatur għandu juża r-rimedji disponibbli u jasserixxi l-oġġezzjonijiet tagħhom f'dawk il-proċedimenti li jkunu għaddejnin, sakemm l-ilmentatur ma jkunx oġġezzjona għall-mod kif twettaq att proċedurali (pereżempju t-ton tal-vuċi użat fl-interrogazzjoni ta' xhud, il-mod kif saru t-ftitxijiet f'dar), f'liema każ il-Bord huwa intitolat ukoll li jwettaq l-eżami.

X'għandek tkun taf dwar il-proċedura

Sabiex ikollu l-każ tiegħu investigat, l-ilmentatur għandu l-għażla li japplika għand il-kap tal-aġenzija tal-pulizija li wettqet il-miżura li jkunu saru lmenti dwarha jew inkella għand il-Bord. B'hekk, l-ilmentatur jista' jagħżel jekk l-ilment tiegħu jiġix eżaminat minn aġenzija fi f'dan l-istruttura organizzazzjonali tal-Pulizija (il-kap tal-aġenzija li wettqet il-miżura) jew inkella minn korps indipendenti barra l-Pulizija (il-Bord). Fl-istess ħin, din id-dispożizzjoni hija intenzjonata biex isservi s-separazzjoni taż-żewġ proċeduri minn xulxin u tippermetti li waħda minnhom biss titmexxa fi kwalunkwe ħin – jiġifieri dik magħżula mill-ilmentatur.

Barra minn hekk, il-Bord huwa intitolat li jagħmel inkjesti dwar kwalunkwe lment ipprezentat lill-Pulizija u, jekk isir konxju ta' każ fejn japplikaw il-kundizzjonijiet sabiex jintervjeni, huwa jinnotifika lill-ilmentatur u lill-aġenzija tal-pulizija li tittratta l-każ, kif xieraq. Fi żmien tmint ijiem minn meta jirċievi n-notifika, l-ilmentatur jista' jitolb lill-aġenzija tal-pulizija sabiex tivvaluta l-ilment wara eżami mwettaq mill-Bord. L-aġenzija tal-pulizija li tittratta l-każ għandha tissospendi l-proċedura tagħha hekk kif tirċievi n-notifika tal-Bord. Dan ir-riferiment jista' jinbeda mill-ilmentaturi nfushom matul il-proċedura tal-ilmenti tal-pulizija sakemm tingħata d-deċiżjoni amministrattiva finali u, jekk il-kundizzjonijiet għar-riferiment jiġu ssodisfati, il-każ tal-ilment ikompli jiġi investigat skont il-proċedura tal-Bord.

F'eżami dwar is-sustanza ta' lment, il-Bord għandu l-għan li jstabbilixxi jekk il-miżuri tal-pulizija deskritti fl-ilment twettqux skont ir-regoli, kinux meħtieġa, ġustifikati u proporzjonati u jekk kisrux xi wieħed mid-drittijiet fundamentali tal-ilmentatur.

Jekk matul l-eżami jiġi stabbilit ksur tad-drittijiet fundamentali tal-ilmentatur, il-Bord għandu jivvaluta wkoll kemm huwa serju dan il-ksur fid-dawl ta' ċirkostanzi kollha tal-każ. Jekk il-Bord jikkonkludi li:

- ma seħħ ebda ksur (pereżempju minħabba li d-drittijiet fundamentali tal-ilmentatur kienu ristretti legalment), jew
- ma jista' jiġi stabbilit ebda ksur ta' dritt fundamentali minħabba kontradizzjoni bejn is-sottomissjonijiet li ma jistgħux jissolvew abbażi tad-dokumenti disponibbli, jew
- seħħ ksur ta' dritt fundamentali, iżda dan kien ta' importanza żgħira,

mela allura l-Bord irid jibgħat il-valutazzjoni tiegħu lill-kap tal-aġenzija tal-pulizija kompetenti, li min-naħa tiegħu jrid jieħu d-deċiżjoni skont il-proċedura tal-ilmenti abbażi tar-regoli uffiċjali li jirregolaw lill-Pulizija u wara li tiġi kkunsidrata l-pożizzjoni legali stabbilita fil-valutazzjoni mill-Bord. L-ilmentatur jista' jappella din id-deċiżjoni, li tinkludi l-possibbiltà ta' reviżjoni ġudizzjarja tad-deċiżjoni, f'konformità mal-Att dwar ir-regoli ġenerali tas-servizzi u l-proċeduri amministrattivi. L-ilmentatur jistgħu joġġezzjonaw bil-quddiem mal-Bord, billi jirreferu l-proċedura tal-ilmenti lill-aġenzija tal-pulizija kompetenti, pereżempju, jekk huma jemmu li se jsofru preġudizzju hemmhekk jew jekk jibzgu mill-konsegwenzi possibbli. Madankollu, f'każ bħal dan, ikun meħtieġ li l-Bord itemm il-proċedura, minħabba li l-każ ma jkun jista' jiġi riferut lil hadd minħabba l-oġġezzjoni tal-ilmentatur.

Jekk il-Bord isib ksur serju tad-drittijiet fundamentali, huwa – skont l-aġenzija kkonċernata – jibgħat il-valutazzjoni tiegħu lill-Kap Kummissarju tal-Pulizija Nazzjonali Ungeriza, lid-direttur ġenerali tal-korp responsabbli għall-kompiti interni ta' prevenzjoni u kxif tal-kriminalità jew lid-direttur ġenerali tal-korp kontra t-terroriżmu, li min-naħa tiegħu jrid jieħu deċiżjoni dwar l-ilment abbażi tar-regoli applikabbli u wara li jikkunsidra l-pożizzjoni legali stabbilita fil-valutazzjoni tal-Bord. Jekk id-deċiżjoni tal-korp li jittratta l-każ tkun differenti mill-valutazzjoni tal-Bord, ikunu jridu jiġu stabbiliti r-raġunijiet li fuqhom tkun ibbażata tali deċiżjoni. Ovvjament, huwa possibbli wkoll li deċiżjoni tal-pulizija mogħtija b'dan il-mod tkun tista' tiġi appellata quddiem il-qorti. Il-valutazzjoni tal-Bord tista' tintuża f'dawk il-proċeduri tal-qorti.

Aktar regoli dettaljati dwar il-ħidma tal-Bord jistgħu jinstabu fir-Regoli ta' Proċedura tiegħu fuq is-sit web tiegħu.

3. Dettalji ta' kuntatt

Indirizz postali: H-1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

Telefon: +36-1/441-6501

Fax: +36-1/441-6502

Posta elettronika: [✉ info@repate.hu](mailto:info@repate.hu)

Sit web: <https://www.repate.hu/index.php?lang=hu>

III. Ohrajn

III.1. Is-servizz tal-prosekuzzjoni Ungeriz

1. L-organizzazzjoni tas-servizz tal-prosekuzzjoni

Is-servizz tal-prosekuzzjoni tal-Ungerija huwa organizzazzjoni kostituzzjonali indipendenti soġġetta biss għal-liġi.

Is-servizz tal-prosekuzzjoni huwa mmexxi u ġestit mill-Prosekutur Ġenerali, li jintgħażel mill-Assemblea Nazzjonali minn fost il-prosekuturi pubbliċi għal mandat ta' disa' snin u b'hekk huwa responsabbli lejn il-Parlament skont il-liġi pubblika. Il-Prosekutur Ġenerali huwa mitlub li jirrapporta dwar l-operazzjonijiet tas-servizz kull sena.

Il-korpi tas-servizz tal-prosekuzzjoni fl-Ungerija huma:

1. L-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali
2. L-uffiċċji tal-prosekuzzjoni prinċipali tal-appell
3. L-uffiċċji tal-prosekuzzjoni prinċipali
4. L-uffiċċji tal-prosekuzzjoni distrettwali

Jista' jiġi stabbilit uffiċċju tal-prosekuzzjoni prinċipali jew uffiċċju tal-prosekuzzjoni fil-livell tad-distrett indipendenti sabiex iwettaq investigazzjonijiet tas-servizz tal-prosekuzzjoni u kompiti oħrajn tas-servizz tal-prosekuzzjoni f'każijiet ġustifikati.

Hemm hames uffiċċji tal-prosekuzzjoni prinċipali tal-appell u wieħed u għoxrin uffiċċju tal-prosekuzzjoni prinċipali (wieħed metropolitan, dsatax tal-kontei u wieħed investigattiv ċentrali) taħt id-direzzjoni tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali. L-istruttura organizzazzjonali tal-uffiċċji tal-prosekuzzjoni prinċipali – bl-eċċezzjoni tal-Uffiċċju tal-Prosekuzzjoni Prinċipali Investigattiv Ċentrali – hija essenzjalment maqsuma bejn l-attivajiet li jaqgħu taħt il-liġi kriminali u dawk li jaqgħu taħt il-liġi pubblika.

L-uffiċċji tal-prosekuzzjoni distrettwali u fil-livell tad-distrett taħt id-direzzjoni tal-uffiċċji tal-prosekuzzjoni prinċipali tal-kontei u dawk metropolitani jittrattaw każijiet mhux assenjati lil korp tal-prosekuzzjoni ieħor mil-leġiżlazzjoni jew skont l-istruzzjonijiet tal-Prosekutur Ġenerali u jwettqu kompiti relatati mal-investigazzjonijiet tas-servizzi tal-prosekuzzjoni.

L-istituzzjoni xjentifika u ta' riċerka tas-servizz tal-prosekuzzjoni, l-Istitut Nazzjonali tal-Kriminoloġija (*Országos Kriminológiai Intézet*), tiffirma parti mill-organizzazzjoni tas-servizz tal-prosekuzzjoni, iżda mhijiex korp ta' prosekuzzjoni. Hija taħdem fuq l-iżvilupp ta' teoriji u prattiki fix-xjenzi tar-riċerka dwar il-kriminalità, tal-kriminoloġija u tal-liġi kriminali.

2. Il-kompiti ewlenin tas-servizz tal-prosekuzzjoni

Il-Prosekutur Ġenerali u s-servizz tal-prosekuzzjoni huma indipendenti u b'hała l-prosekutur pubbliku li jintervjeni fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja, huma l-uniku infurzatur tad-dritt tal-Istat li jikkastiga. Is-servizz tal-prosekuzzjoni jipprosegwixxi reati kriminali, jieħu azzjoni kontra atti u ommissjonijiet illegali oħrajn u jipromwovi l-prevenzjoni tal-kriminalità.

Il-Prosekutur Ġenerali u s-servizz tal-prosekuzzjoni

1. jeżercitaw drittijiet b'konnessjoni mal-investigazzjonijiet, kif definiti mil-liġi;

2. jirrappreżentaw il-prosekuzzjoni pubblika fil-proċeduri tal-qorti;
3. jissorveljaw l-operat legali tas-servizzi tal-ħabs;
4. jeżerċitaw is-setgħat u r-responsabbiltajiet ulterjuri definiti mil-liġi bħala l-protetturi tal-interess pubbliku.

Is-servizz tal-prosekuzzjoni

1. jinvestiga każijiet speċifikati fl-Att dwar il-Proċedura Kriminali (investigazzjonijiet tas-servizz tal-prosekuzzjoni);
2. jissorvelja li l-investigazzjonijiet indipendenti mwettqa minn awtorità investigattiva jitwettqu b'mod legali (sorveljanza tal-investigazzjonijiet);
3. jeżerċita drittijiet oħrajn definiti mil-liġi b'konnessjoni mal-investigazzjonijiet;
4. jeżerċita, bħala l-prosekutur pubbliku, is-setgħa mogħtija lill-awtoritajiet pubbliċi li jressqu akkuża; jirrappreżenta l-prosekuzzjoni fil-proċeduri tal-qorti u jeżerċita d-drittijiet ta' appell mogħtija mill-Att dwar il-Proċedura Kriminali;
5. jeżerċita superviżjoni legali fuq il-konformità ma' pieni, penali sekondarji, miżuri, miżuri koerċittivi għaċ-ċaħda jew għar-restrizzjoni tal-libertà u miżuri ta' segwitu, kif ukoll il-konformità mal-liġi dwar iż-żamma ta' bażijiet ta' data tar-rekords kriminali, amministrattivi u l-aktar imfittxija u d-deċiżjonijiet li ċentralment jagħmlu d-data elettronika inaċċessibbli; huwa jippartecipa wkoll fi proċeduri mmexxija minn imħallfin li jagħtu s-sentenzi;
6. jikkontribwixxi għall-applikazzjoni xierqa tal-liġi fil-proċeduri tal-qorti (l-involviment ta' prosekutur pubbliku fil-proċeduri tal-qorti u fi proċedimenti mhux kontenzjużi quddiem il-qrati ċivili, tax-xogħol, amministrattivi u ekonomiċi);
7. jippromwovi l-konformità mal-liġi minn korpi li jaġixxu fil-kapaċità ta' awtoritajiet pubbliċi jew li jiġġestixxu tilwimiet barra l-qorti;
8. jagħti attenzjoni speċjali lill-prosekuzzjoni ta' reati kriminali kommessi minn tfal jew kontra tfal u lir-rispett tar-regoli speċjali dwar il-proċeduri kriminali u amministrattivi mibdija kontra minuri; jikkollabora fl-infurzar tad-drittijiet tat-tfal fil-każijiet definiti mil-liġi u jibda proċeduri sabiex jittieħdu l-miżuri meħtieġa favur il-protezzjoni tat-tfal;
9. iwettaq il-kompiti tiegħu li jirriżultaw mill-ftehimiet internazzjonali u, b'mod partikolari, fir-rigward tal-għoti ta' u t-talbiet għal assistenza legali;
10. iwettaq il-kompiti tal-Ungerija relatati mal-partecipazzjoni tagħha fl-Eurojust;
11. jipprovdi rappreżentanza f'kawżi ppreżentati għal kumpens għall-ksur u d-danni kkawżati matul l-attivitajiet tiegħu.

Għall-protezzjoni tal-interess pubbliku, is-servizz tal-prosekuzzjoni jaħdem sabiex jiżgura li l-liġi tiġi rrispettata minn kulħadd. Meta l-liġijiet jinkisru, is-servizz tal-prosekuzzjoni jieħu azzjoni fl-interess tal-legalità, fil-każijiet u bil-mod definiti fil-liġi. Sakemm ma jiġix stabbilit mod ieħor mil-liġi, is-servizz tal-prosekuzzjoni huwa obligat li jieħu azzjoni jekk korp mitlub biex iwaqqaf ksur tal-liġi jonqos milli jieħu l-azzjoni meħtieġa, minkejja li jkun intalab jagħmel dan skont il-Liġi Fundamentali, att ta' liġi jew biċċa leġiżlazzjoni oħra jew strument legali tal-amministrazzjoni tal-Istat, jew inkella jekk tkun meħtieġa azzjoni immedjata mill-prosekutur sabiex iwaqqaf il-ksur ta' dritt li jirriżulta minn ksur tal-liġi.

Is-setgħat u r-responsabbiltajiet ta' interess pubbliku mhux kriminali li jridu jiġu eżerċitati mis-servizz tal-prosekuzzjoni bħala kontributur għall-amministrazzjoni tal-gustizzja huma stipulati f'leġiżlazzjoni speċjali. Prosekutur pubbliku jeżerċita dawn is-setgħat primarjament billi jressaq proċeduri tal-qorti u proċedimenti mhux kontenzjużi, kif ukoll billi jniedi proċeduri minn awtoritajiet amministrattivi u jippreżenta appelli.

3. Dettalji ta' kuntatt

Prosekutur Ġenerali: Dr. Péter Pólt

Sede: 1055 Budapest, Markó u. 16.

Indirizz postali: 1372 Budapest, Pf. 438.

Numru tat-telefon: +36-1354-5500

Posta elettronika: [✉ info@mku.hu](mailto:info@mku.hu)

Sit web: [✉ http://mklu.hu/](http://mklu.hu/)

III.2. Appoġġ għall-vittmi

Is-Servizz ta' Appoġġ għall-Vittmi (*Áldozatsegítő Szolgálat*) jipprovdi assistenza primarjament lil vittmi li jkunu sofrew dannu, b'mod partikolari fiżikament jew mentalment (trawma psikoloġika, xokk), jew li jkunu sofrew telf bħala l-konsegwenza diretta ta' reat kriminali jew reat kontra l-proprietà. L-Istat jevalwa l-ħtiġijiet tal-vittmi u jipprovdi lhom servizzi adattati kif xieraq.

1. Il-proċedura

Is-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi huma pprovduti minn unitajiet organizzazzjonali ddedikati tal-uffiċċju tal-gvern metropolitan (tal-kontei). Il-vittmi jistgħu jfittxu l-għajnuna minn kwalunkwe servizz ta' appoġġ għall-vittmi sabiex jasserixxu l-pretensjonijiet tagħhom u jistgħu jissottomettu t-talba tagħhom għal assistenza finanzjarja immedjata, ċertifikazzjoni ta' *status* bħala vittma u kumpens lil kwalunkwe servizz ta' appoġġ għall-vittmi ([📄 PDF](#)).

It-talbiet għal assistenza finanzjarja immedjata, ċertifikazzjoni ta' *status* bħala vittma jew kumpens iridu jiġu sottomessi fuq il-formoli rilevanti ([📄 Formola ta' applikazzjoni](#), [📄 Applikazzjoni għaċ-ċertifikazzjoni ta' status bħala vittma](#)). Is-servizz ta' appoġġ għall-vittmi jipprovdi assistenza fil-mili tal-formoli.

Il-proċeduri ta' appoġġ għall-vittmi huma mingħajr ħlas.

It-talbiet għal assistenza finanzjarja immedjata jistgħu jiġu sottomessi fi żmien ħamest ijiem mir-reat kriminali jew mir-reat kontra l-proprjetà. It-talbiet għal kumpens jistgħu jiġu sottomessi fi żmien tliet xhur wara li jiġi kkommiss ir-reat kriminali – bl-eċċezzjonijiet skont l-Att dwar l-appoġġ għall-vittmi ta' reat kriminali u l-kumpens mill-Istat.

L-appelli kontra d-deċizjonijiet meħuda mis-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi jridu jiġu sottomessi fi żmien 15-il jum lis-servizz ta' appoġġ għall-vittmi, iżda jridu jiġu indirizzati lill-Uffiċċju tal-Ġustizzja.

2. Servizzi

Skont l-Att, is-servizzi pprovduti huma:

- għajnuna biex isiru l-pretensjonijiet: is-servizz ta' appoġġ għall-vittmi jgħin lill-vittmi b'mod u sal-punt li huwa xieraq għall-ħtiġijiet tagħhom sabiex jasserixxu d-drittijiet fundamentali tagħhom, li jfisser li jagħtihom pariri dwar id-drittijiet u l-obbligi tagħhom fi proċedimenti kriminali u amministrattivi, il-kundizzjonijiet għall-aċċess għall-kura tas-saħħa, l-assigurazzjoni medika, il-benefiċċji soċjali u appoġġ ieħor mill-Istat, u jipprovdihom informazzjoni, pariri legali, appoġġ emozzjonali u kwalunkwe assistenza Prattika oħra f'dan il-kuntest;
- assistenza finanzjarja immedjata, li tista' tingħata matul il-proċedimenti kriminali li jkunu għaddejjin għal ammont stipulat fl-Att għal akkomodazzjoni, ilbies, ivvjaġġar u ikel u għall-ispejjeż tal-medicina u tal-funerali, jekk il-vittma ma tkunx tista' tlaħħaq ma' dawn l-ispejjeż bħala riżultat tar-reat kriminali jew tar-reat kontra l-proprjetà;
- ċertifikazzjoni tal-istatus bħala vittma: matul il-proċedimenti kriminali li jkunu għaddejjin, is-servizz ta' appoġġ lill-vittmi jiċċertifika l-istatus ta' klient bħala vittma permezz ta' ċertifikat uffiċjali bbażat fuq id-dokumenti tal-pulizija; il-vittma tista' tuża ċ-ċertifikat għal proċeduri amministrattivi u oħrajn, bħal sabiex jinħarġulha dokumenti jew tingħata aċċess għal għajnuna legali, eċċ.;
- assistenza lix-xhieda: ix-xhieda m'ħarrka sabiex jattendu seduta ta' smiġħ fil-qorti jistgħu jikkonsultaw mal-uffiċjal tal-qorti responsabbli biex jipprovdi assistenza lix-xhieda għal pariri xierqa; l-uffiċjal tal-qorti responsabbli biex jipprovdi assistenza lix-xhieda huwa skrivan li jipprovdi lix-xhieda bi gwida, kif stabbilit fil-leġiżlazzjoni rilevanti, dwar l-għoti tax-xhieda bil-għan li jiffaċilita l-apparenza tagħhom fil-qorti;
- il-provvediment ta' djar sikuri: l-Istat jipprovdi djar sikuri, kif meħtieġa, lil persuni ta' nazzjonalità Ungeriza jew persuni bid-dritt li jiċċaqilqu liberament u jirrisjedu fl-Ungerija, li jkunu ġew identifikati bħala vittmi ta' traffikar tal-bnedmin, irrispettivament minn jekk ikunux bdew proċedimenti kriminali;
- kumpens mill-Istat: il-qraba ta' persuna li tkun sfat maqtula waqt reat kriminali vjolenti kontra persuna jew inkella persuna li tkun korriet serjament waqt tali reat kriminali jistgħu japplikaw għal kumpens mill-Istat fil-forma ta' pagament ta' darba jew allowance fix-xahar, jekk ikunu fil-bżonn, kif definit fl-Att.

3. Detallji ta' kuntatt

Linja ta' Appoġġ għall-Vittmi aċċessibbli mingħajr ħlas 24 siegħa kuljum minn netwerks fl-Ungerija:

+36 (1) 80 225 225

[📄 Servizzi ta' Appoġġ għall-Vittmi](#)

Aktar informazzjoni dettaljata dwar [📄 l-appoġġ għall-vittmi](#).

III.3. Għajnuna legali

Skont l-Att dwar l-Għajnuna Legali, l-oġettiv prinċipali tas-Servizz ta' Għajnuna Legali (*Jogi Segítségnyújtó Szolgálat*) huwa li jipprovdi assistenza legali professjonali lil persuni bi bżonnijiet soċjali għall-infurzar tad-drittijiet tagħhom u għar-riżoluzzjoni tat-tilwimiet legali tagħhom – f'limiti ta' żmien partikolari u f'forma speċifika.

1. Il-proċedura

It-talba għal għajjnuna legali tista' tiġi sottomessa personalment jew bil-posta ([📧 Għajjnuna Legali - dettalji ta' kuntatt](#)) lill-unità organizzazzjonali ('uffiċċju reġjonali') responsabbli għall-għajjnuna legali fl-uffiċċju tal-gvern (metropolitan) kompetenti tar-residenza abitwali jew domiciliu tal-applikanti, jew fin-nuqqas ta' dan, l-indirizz tal-korrispondenza jew il-post tax-xogħol tagħhom billi jimlew u jiffirmaw formola (<http://igazsagugyhivatal.gov.hu/dokumentumok-jogi-segitsegnyujtas>) u jinkludu d-dokumenti mehmuża meħtieġa. Is-sottomissjoni tat-talba hija mingħajr ħlas.

B'deċiżjoni ta' awtorizzazzjoni (finali) maħruġa mill-uffiċċju reġjonali, il-persuna tista' mbagħad tikseb aċċess għas-servizzi ta' kwalunkwe avukat li jkun fuq servizz (avukati, ditti legali, organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili) fuq il-lista ta' avukati li jkunu fuq servizz miżmuma mill-Uffiċċju tal-Ġustizzja (<http://www.kimisz.gov.hu/alaptev/nepugyvedje/nevjegyzeke>).

L-appelli kontra d-deċiżjonijiet tas-Servizz ta' Għajjnuna Legali jridu jiġu sottomessi fi żmien 15-il jum lill-uffiċċju reġjonali, iżda jridu jiġu indirizzati lill-Uffiċċju tal-Ġustizzja.

2. Il-forom bażiċi ta' għajjnuna legali

A.) Appoġġ għall-proċeduri barra l-qorti

- jekk ikunu għadhom ma nbdewx proċeduri tal-qorti sabiex tissolva tilwima,
- pariri u / jew abbozzar ta' dokumenti,
- ma jagħtix dritt li persuna tiġi rrapreżentata; l-avukat li jkun fuq servizz ma jistax jaġixxi f'isem jew minflok il-klijent.

B.) Appoġġ għall-proċeduri tal-qorti

- jekk diġà jkun hemm kawża għaddejja fil-qorti,
- jipprovdi rappreżentanza,
- ma jistax jingħata lill-persuna li tkun ikkommettiet ir-reat jew ir-reat kriminali,
- il-vittma tista' tiġi pprovduta b'rappreżentanza legali sa mill-istadji tal-investigazzjoni u tal-prosekuzzjoni ta' proċedimenti kriminali.

Ċ.) F'kawżi sempliċi, is-Servizz jagħti pariri bil-fomm qosra mingħajr ma jittestja l-mezzi tal-klijent.

3. Il-kundizzjonijiet għall-intitolament

A.) Fi proċeduri tal-qorti ċivili u proċedimenti mhux kontenzjużi:

- l-Istat ikopri l-ħlasijiet tal-avukat li jkun fuq servizz jew tar-rappreżentant legali, jew inkella l-Istat jgħolli l-ħlasijiet għas-servizzi legali għal sena waħda jekk is-sitwazzjoni tal-introjtu u tal-proprjetà tal-klijent tissodisfa l-kriterji definiti mil-liġi,
- l-Istat jgħolli l-ħlasijiet tas-servizzi legali għal kwalunkwe klijent stabbilit fi proċedura individwali mis-Servizz ta' Appoġġ għall-Vittmi bħala li kien il-vittma ta' reat kriminali u li jissodisfa l-kundizzjonijiet li jikkonċernaw l-introjtu u l-proprjetà definiti mil-liġi.

B.) Fi proċedimenti kriminali:

- l-Istat jgħolli l-ħlasijiet tal-avukat li jkun fuq servizz jew tar-rappreżentant legali għal sena waħda jekk is-sitwazzjoni tal-introjtu u tal-proprjetà tal-klijent tissodisfa l-kriterji definiti mil-liġi,
- l-Istat jgħolli l-ħlasijiet tas-servizzi legali għal kwalunkwe klijent stabbilit fi proċedura individwali mis-Servizz ta' Appoġġ għall-Vittmi bħala li kien il-vittma ta' reat kriminali u li jissodisfa l-kriterji tal-introjtu u l-proprjetà definiti mil-liġi.

Ċ.) Regoli komuni:

Il-klijenti jridu jiprovdu prova tal-introjtu tagħhom u tal-introjtu ta' kwalunkwe persuni li jgħixu f'unità domestika komuni magħhom permezz tad-dokumenti speċifikati fl-Att dwar l-Għajjnuna Legali.

L-Att jispeċifika l-każijiet li fihom ma jkunx jista' jingħata appoġġ, bħal fit-tfassil ta' kuntratti, sakemm il-partijiet li jikkonkludu l-kuntratt ma japplikawx għall-appoġġ b'mod konġunt u sakemm il-kundizzjonijiet għall-appoġġ ma jiġux issodisfati f'kull aspett, jew għal każijiet doganali, eċċ.

4. Dettalji ta' kuntatt

[📧 Uffiċċji reġjonali:](#)

Aktar informazzjoni dettaljata dwar [l-għajnuna legali](#).

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija **gestita mill-Istat Membru rispettiv**. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tiddil imdañhal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhirx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 22/12/2017